

De Nederlandse horeca

De Nederlandse horeca lift goed mee op het economische herstel. De omzet van Nederlandse hotels, restaurants en cafés is de afgelopen jaren zelfs sterker gestegen dan het gemiddelde in de Europese Unie. Vooral in 2015 groeide de branche stevig, met de sterkste omzetstijging in 15 jaar. In 2016 is de groei enigszins afgevlakt, maar de cijfers blijven positief. In het tweede kwartaal werd de groei wel gedragen door hogere prijzen, want het volume (verkochte overnachtingen en consumpties) nam licht af. Een belangrijke ontwikkeling is verder dat het aantal horecabedrijven is uitgebreid. Daarmee neemt uiteraard ook de concurrentie toe.

Verwachtingen in de horeca

Omzet en winst

Horecaondernemers zien de komende twaalf maanden over het geheel genomen zonnig in. Ze gaan uit van een stijging van de omzet met gemiddeld 7,2%. De winst zal naar verwachting nog iets sterker toenemen: +7,6%. Daarmee rekenen ondernemers in de horeca op een sterkere winstgroei dan in het mkb als geheel (+6,4%). De omzetverwachting is in lijn met de mkb-prognose.

Kosten

Met de omzet- en volumegroei is ook de werkgelegenheid in de horeca toegenomen, aldus het CBS. Het aantal nieuwe vacatures was in het tweede kwartaal met 23.000 zelfs het grootste sinds het tweede kwartaal van 2008. De toename van het aantal nieuwe en openstaande vacatures in de horeca valt samen met de aantrekkende bestedingen in de branche.

Ondanks de aantrekkende werkgelegenheid verwachten de respondenten in het SRA-BiZ-onderzoek niet dat de personeelskosten de komende twaalf maanden substantieel zullen toenemen. Ze gaan uit van een zeer beperkte

stijging van 0,4%. Een mogelijke verklaring is dat het volgens veel ondernemers in de branche lastig blijft om goed personeel aan te trekken (zie Kansen en bedreigingen).

Verder verwachten horecaondernemers dat de inkoopwaarde de komende twaalf maanden met 4% zal stijgen, ten opzichte van een groei van 2,5% voor het mkb als geheel.

Kansen en bedreigingen

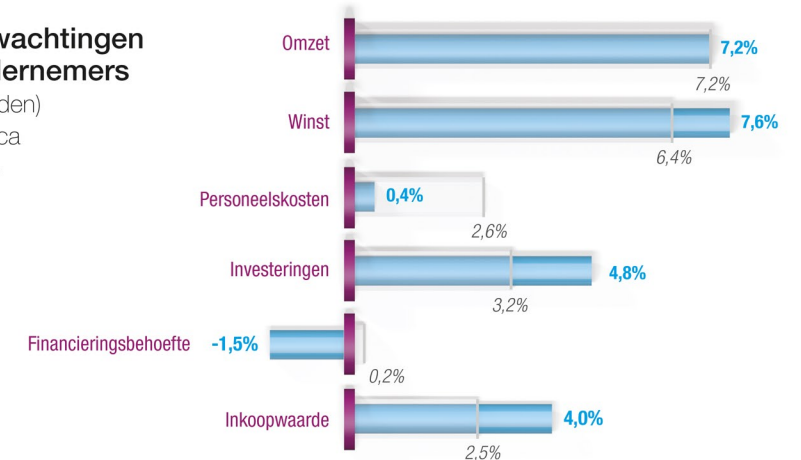
Horecaondernemers zien de komende twaalf maanden vooral mogelijkheden in een efficiëntere manier van werken (52,8%), gevolgd door de aantrekkende economie (32,1%). Daarnaast kijken ze sterk naar het eigen bedrijf: 30,2% noemt de financiële situatie van het bedrijf en het vermogen om zich strategisch aan te passen als groeimogelijkheden.

De ondernemers zien ook beren op de weg. Als belangrijkste bedreigingen noemen zij interne processen (43,1%), overheidsmaatregelen (41,2%) en het aanbod van gekwalificeerd personeel (37,3%). De horeca is in Nederland de sector met de hoogste administratieve lasten. Door steeds meer wet- en regelgeving lopen die lasten alleen

Financiële verwachtingen van horecaondernemers

(komende 12 maanden)

● Percentage horeca
● Mkb-gemiddelde

nog maar op. Daarnaast heeft de horeca moeite met het werven en vervolgens behouden van personeel. Personeel is voor de horeca een van de belangrijkste manieren om zich écht te kunnen onderscheiden van de concurrent, maar de medewerkers moeten wel goed opgeleid en getraind zijn om met gasten om te gaan. Ook kennis van nieuwe (technologische) ontwikkelingen in de branche is van belang.

KPI's

De omzet per fte is voor ondernemers in de horeca de belangrijkste kritische succesfactor: 77,1% geeft dit aan als zwaarwegende KPI. Voor 72,9% is het aantal gasten belangrijke stuurinformatie.

Gezondheid en financiering

Kredietwaardigheid

Volgens het CBS zijn er in het tweede kwartaal van 2016 meer horecabedrijven failliet gegaan dan in het eerste kwartaal. Ook ten opzichte van een jaar eerder nam het aantal faillissementen toe. Het waren vooral restaurants die de deuren moesten sluiten. Over de eerste helft van het jaar kwam het aantal faillissementen uit op 145. In de eerste helft van 2015 waren dat er bijna net zoveel (148).

Uit de analyse van SRA-BiZ blijkt dat de kans dat een horecaondernemer in financiële problemen komt gemiddeld genomen 11% bedraagt. Dit betekent dat horecabedrijven in 2015 nog over onzekerheden beschikten om

aan alle financiële verplichtingen te voldoen. De verbetering ten opzichte van 2014 was marginaal (+2%).

Het percentage ondernemingen dat aan al haar financiële verplichtingen kan voldoen (PD-rating <1%) is gestegen van 67,0% in 2014 naar 71,5% in 2015. Dat is iets beneden het mkb-gemiddelde (75,7%).

Investerings

Het investeringssaldo (de investeringen in vaste activa minus het desinvesteringssaldo) is in 2015 fors gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. Bedrijven zijn meer gaan investeren en minder gaan desinvesteren. Ten opzichte van de omzet daalde het investeringssaldo in de horeca van 18% in 2014 naar 12% vorig jaar. Dit was iets hoger dan het mkb-gemiddelde (17% in 2014 en 9% in 2015).

Het optimisme in de horecabranche is terug te zien in de investeringsbereidheid. Ondernemers gaan uit van een toename van de investeringen van 4,8%. Deze verwachte groei is sterker dan die voor het mkb: 3,2%. De investeringen zullen naar verwachting vooral uit eigen middelen worden gedaan.

Financiering

Uit onze analyse komt naar voren dat ondernemers in de horeca de komende maanden minder van plan zijn om een beroep te doen op externe financiering (-1,5%). Ter vergelijking: voor het mkb als geheel is dit +0,2%.